

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

C.P. Oosterom (BBB)
(d.d. 21 mei 2025)

Nummer
4250

Onderwerp
Lokale antisemitismebestrijding stimuleren

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De BBB-fractie heeft met belangstelling kennisgenomen van het plan van de gemeente Den Haag ter bestrijding van antisemitisme. Dit plan bevat meerdere waardevolle voorstellen en beleidsmaatregelen. Tegelijkertijd constateren wij dat antisemitisme zich niet beperkt tot de grotere steden in Zuid-Holland, maar in vele vormen voorkomt in de gehele provincie – online en offline, subtiel of openlijk, structureel of incident gedreven.

Hoewel antisemitisme op nationaal niveau wordt bestreden en er vanuit het ministerie van OCW en Justitie en Veiligheid beleidsimpulsen worden gegeven, is het van groot belang dat ook lokaal wordt opgetreden. Kleinere gemeenten beschikken vaak niet over de capaciteit of kennis om effectief beleid te ontwikkelen of passende interventies te organiseren. Juist daar kan de provincie een verbindende en stimulerende rol vervullen, bijvoorbeeld door kennisdeling, ondersteuning en coördinatie mogelijk te maken.

Zeker gezien de extreme toename van meldingen van antisemitische incidenten in Nederland is het noodzakelijk dat overheden op alle niveaus hun verantwoordelijkheid nemen om Joodse inwoners veiligheid en bescherming te bieden, en om actief op te treden tegen haatzaaiing, discriminatie en ontkenning van de Holocaust.

BBB Zuid-Holland wil daarom verkennen welke rol de provincie hierin op korte en lange termijn zou kunnen vervullen.

1. *Is het college het met BBB eens dat een plan tegen antisemitisme zinvol is voor alle gemeenten in Zuid-Holland, ook buiten de grote steden?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten zijn het eens met de BBB dat het voor alle gemeenten in Zuid-Holland zinvol is om zich bewust te zijn van en actie te ondernemen tegen alle vormen van discriminatie, uitsluiting en racisme, dus ook met betrekking tot antisemitisme.

2. *Ziet het college dat er gemeenten zijn die (beleidsmatig, ambtelijk of financieel) onvoldoende capaciteit hebben om zelf invulling te geven aan lokaal antisemitismebeleid?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten zien dat er gemeenten zijn die op allerlei terreinen onvoldoende capaciteit hebben om vele (grote) maatschappelijke kwesties op te pakken, zeker ook met de grote bezuinigingen waarmee gemeenten in aanloop naar Ravijnjaar in 2026 geconfronteerd worden. Gelukkig kunnen gemeenten voor

raad, advies en ondersteuning terugvallen op enkele actoren en instanties, zoals de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding Eddo Verdoner en het CIDI.

Op landelijk niveau kunnen gemeenten zich daarnaast aansluiten bij de landelijke Strategie Bestrijding Antisemitisme. Jaarlijks wordt er vanuit het ministerie € 4,5 miljoen extra vrij gemaakt voor de aanpak van antisemitisme.

Tenslotte is per 1 februari 2025 de Taskforce Bestrijding Antisemitisme opgericht, voorgezeten door voormalig CdK van Zuid-Holland Jaap Smit. Deze Taskforce gaat aan de slag met het doen van gerichte voorstellen om de veiligheid van Joden te bevorderen. Het kabinet vindt het belangrijk dat de Taskforce uit vertegenwoordigers bestaat van de betrokken ministeries, de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding, burgemeesters, de onderwijssector, de sportsector, de cultuursector, de OV-sector, vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap en andere maatschappelijke partijen. Zij gaan allen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid met de maatregelen aan de slag. Kortom: deze Taskforce doet ook een dringend beroep op de betrokkenheid van burgemeesters. We moedigen gemeenten aan om gebruik te maken van de geboden mogelijkheden.

3. *Is het college bereid om een coördinerende rol op te pakken om kennisdeling, beleidsontwikkeling en samenwerking tussen gemeenten te bevorderen op het gebied van antisemitismebestrijding?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten hebben zich uitgesproken voor een krachtig Zuid-Holland waar iedereen kan meedoen, en waar voor discriminatie en uitsluiting geen plaats is. We hebben ons op het onderwerp antisemitisme de afgelopen twee jaar door middel van educatie, het faciliteren van ontmoeting en kennisontwikkeling en -duiding bijzonder ingespannen, zoals ook blijkt uit de afsluitende lid GS-brief Stolk naar aanleiding van de motie 'Stop antisemitisme!' (PZH-2025-875308151).

We zien het niet als onze kerntaak om het voortouw op dit dossier te (blijven) nemen wat beleidsontwikkeling en het bevorderen van samenwerking tussen gemeenten betreft. De Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding, de Strategie Bestrijding Antisemitisme en de Taskforce Bestrijding Antisemitisme vormen tezamen een robuuste coalitie om beleidsontwikkeling en samenwerking tussen maatschappelijke partijen te bevorderen.

Wat betreft kennisdeling hebben we ons steentje bijgedragen, en zullen we dat op diverse manieren blijven doen. Indirect, via subsidiëring van beide Bevrijdingsfestivals (Rotterdam en Den Haag). En direct, via onderzoek en het organiseren van bijeenkomsten rondom onderwerpen als polarisatie en discriminatie, opgezet en begeleid door het programma Kennis Zuid-Holland.

4. *Acht het college het zinvol om hiervoor een provinciaal coördinator of aanjager antisemitismebestrijding aan te stellen, al dan niet in samenwerking met landelijke of regionale partners? Waarom wel/niet?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten achten het zeer zinvol om op structurele basis aandacht te blijven besteden aan dit onderwerp. Inclusie en discriminatiebestrijding zijn ook binnen onze organisatie geborgd, zo beschikken we intern over een Coördinator Diversiteit, Gelijkwaardigheid en Inclusie. Maar het aanjagen van antisemitismebestrijding is geen provinciale kerntaak. Bestaande actoren en initiatieven op landelijk niveau hebben de potentie om de samenwerking tussen maatschappelijke partners te bevorderen.

5. *Is het college bereid om in het reguliere overleg met gemeenten antisemitisme als apart agendapunt op te nemen, met het oog op het delen van best practices (zoals het Haagse plan), knelpunten en gezamenlijke aanpakken?*

Antwoord

Hoe belangrijk het onderwerp ook is, het is geen provinciale kerntaak. We zullen antisemitisme dan ook niet meenemen als apart agendapunt in reguliere overleggen met de gemeenten. Dat wil niet zeggen dat we geen oog hebben voor best practices, integendeel. Diverse best practices op het gebied van educatie en ontmoeting staan uitvoerig beschreven in de afsluitende lid GS-brief Stolk naar aanleiding van de motie 'Stop antisemitisme!' (PZH-2025-875308151). Via Kunstgebouw en Erfgoedhuis Zuid-Holland krijgt de tegel uitsluiting een blijvende plek in de onderwijstool Cultuursnack, via de Zuid-Hollandse bevrijdingsfestivals zal antisemitisme ook in de toekomst (zijdelings) aan bod komen, en het programma Kennis Zuid-Holland zal de komende jaren aandacht (blijven) besteden aan polarisatie (en mogelijkheden om dit tegen te gaan).

Den Haag, 1 juli 2025

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff